

Výroční zpráva

Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně, p. o. za rok 2014

Kladno, březen 2015

Obsah

1.	Základní údaje	s. 1
2.	Hospodaření SVMK	s. 2
3.	Správa a ochrana sbírek	s. 2
4.	Vlastní badatelská činnost SVMK	s. 4
5.	Využití muzejních fondů badateli	s. 4
6.	Vzdělávací a publikační činnost	s. 4
7.	Restaurátorské a konzervátorské práce	s. 6
8.	Stálé expozice, výstavy a akce	s. 6
9.	Vzdělávací programy a další aktivity pro školy	s. 10
10.	Propagace činnosti muzea	s. 11
11.	Účast na seminářích a školeních, další vzdělávání	s. 11
12.	Pořádání studijní knihovny, nákup knih a časopisů	s. 12
13.	Fotografická dokumentace	s. 12
14.	Modernizace výpočetní techniky	s. 13
15.	Opravy a udržování	s. 13
16.	Provozní náklady SVMK	s. 13
17.	Přehled celkových nákladů a výnosů SVMK za rok 2014	s. 14

1. Základní údaje

Název organizace: Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně, příspěvková organizace (dále jen SVMK)

Sídlo: Hutská 1375, 272 01 Kladno

IČ: 00410021

zapsaná v Obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, vložka Pr, č. 904

Zřizovatel: Středočeský kraj

Ve stálém pracovním poměru pracovali v SVMK v Kladně k 31. 12. 2014 tyto pracovníci: Barbora Barešová, DiS. – hlavní účetní (0,75 úvazku); Mgr. Karel Drvola – historik, kurátor sbírek archeologické, kovy-dřevo (0,8 úvazku); Renáta Jechortová – hlavní účetní (0,5 úvazku); Hana Kalousová – mzdová účetní (0,5 úvazku); Mgr. Lukáš Krinke – botanik, kurátor přírodovědných sbírek; PhDr. Zdeněk Kuchyňka – ředitel, historik, kurátor sbírek výtvarného umění, písemností a tisků, map a plánů; Bc. Lucie Matoušová – historik, správce sbírek textil, sklo a porcelán (0,5 úvazku); Alice Nešlehová – referent správy majetku, asistentka ředitele; Jiří Štěpánek – knihovník; Jaroslav Vyšín – zástupce ředitele, konzervátor, správce sbírky fotografií a filmů; Mgr. Ivana Zágnerová – pedagog volného času, propagace. Pracovníci Hornického skanzenu Mayrau ve Vinařicích k 31. 12. 2014: Mgr. Dominika Havlová – výstavař, pedagog volného času (0,75 úvazku); František Korynta – údržba; Jiří Kratochvíl – údržba, řidič (0,75 úvazku); Pavel Rolinec – vedoucí pobočky, propagace; Petra Vránová – pokladní (0,75 úvazku); Hana Vyšínová – pokladní, administrativní pracovnice; MgA. Tomáš Voldráb – zástupce vedoucího pobočky, kurátor sbírek. Funkce pokladních v kladenském sídle muzea, všech průvodců a správce budovy v Kladně jsou kvůli potřebě snížit provozní náklady od roku 2013 obsazeny na dohody o pracovní činnosti. Z uvedených pracovníků v trvalém pracovním poměru mělo 7 vysokoškolské vzdělání příslušného směru, 2 vyšší odborné vzdělání, 5 středoškolské vzdělání příslušného směru, 2 vyučení v oboru a 2 pracovnice základní vzdělání.

SVMK v roce 2014 plnilo tyto hlavní úkoly:

1. postupné opravy Hornického skanzenu Mayrau ve Vinařicích včetně zprovoznění železniční vlečky
2. revize podsbírek: numizmatická a textil
3. příprava výstav
4. příprava a zajištění *Muzejní noci a Dne Středočeského kraje*
5. příprava a zajištění fotosoutěže *Kladno v přírodě, příroda v Kladně*
6. příprava a zajištění *Svatováclavských slavností na Budči*
7. realizace vzdělávacích programů pro ZŠ a SŠ *Cesta do pravěku, Projdi se Kladnem, Cesta do středověku, Cesta do 19. století*
8. restaurování a konzervace sbírkových předmětů
9. vydání publikace *Posel z Budče a drobných tisků k výstavám*.

Dále SVMK zajišťovalo běžné provozní úkoly. V další části se budeme jednotlivým činnostem SVMK a nákladům na ně věnovat podrobněji.

Muzeum je členem Asociace muzeí a galerií České republiky. Ředitel SVMK PhDr. Zdeněk Kuchyňka pracuje v Exekutivě Asociace muzeí a galerií ČR a v uplynulém roce se v rámci své funkce věnoval zejména přípravám novely zákona o dani z příjmu, která by umožnila přijímání darů do sbírek muzeí bez povinnosti je oceňovat a zdaňovat, a přípravě nového zákona o památkovém fondu z pohledu muzeí.

Mgr. Lukáš Krinke je předsedou Botanické komise AMG.

Muzeum je také kolektivním členem Klubu přátel hornických tradic Kladno, o. s., který sdružuje zájemce o hornickou minulost Kladenska. Klub úzce spolupracuje s pobočkou muzea Hornický skanzen Mayrau ve Vinařicích při akcích, které se ve skanzenu konají (např. Den horníků).

2. Hospodaření SVMK

Příspěvek zřizovatele na provoz (včetně vrácených peněz z pronájmu, grantu z fondu kultury a památkové péče) v uvedeném roce činil **9.906.773,- Kč** a byl SVMK k 31. 12. 2014 převeden v plné výši. Vlastní příjmy SVMK ze vstupného a služeb činily **405.975,- Kč**, z prodeje publikací a propagačních předmětů **127.190,85,- Kč**, dotace z programu ISO D Ministerstva kultury ČR činila **18.000,- Kč** a od Komise Rady města Kladna pro životní prostředí **50.000,- Kč**. Za poskytnutí služeb spojených s natáčením filmů v HS Mayrau muzeum kromě nájemného získalo **92.000,- Kč**. Díky razantním úsporným opatřením, zejména snížení počtu pracovníků na stálý pracovní poměr, bylo hospodaření muzea vyrovnané. Podrobnější rozbor výdajů a příjmů z jednotlivých činností je uveden níže v jednotlivých oddílech.

Celkové výnosy	11.208.225,51 Kč
Celkové náklady	11.099.031,13 Kč

3. Správa a ochrana sbírek

Ve Sbírece Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně zapsané v CES pod evidenčním číslem MKL/002-05-07/156002 bylo v 18 podsbírkách k 31. prosinci 2014 evidováno 36.341 inventárních nebo přírůstkových čísel sbírkových předmětů (v závorce uveden počet obrazových záznamů k digitalizovaným evidenčním kartám):

Archeologie	9481 (46)
Botanická	329
Desky, nahrávky	198
Fotografie, filmy	4013 (3241)
Knihy	1362 (35)
Kovy, dřevo	1445 (33)
Mapy a plány	445 (24)
Mayrau	228 (224)
Mineralogická	1582 (24)
Numizmatická	4085 (4051)
Paleontologická	1336 (25)
Petrografická	334 (25)
Písemnosti a tisky	6688 (674)
Sklo, porcelán	824 (808)
Textil	1324 (1319)
Výtvarného umění	857 (845)
Zoologická	206 (38)
Přírůstky v chronologické evidenci	1604

V roce 2014 bylo zapsáno jen minimum přírůstků, protože nový občanský zákoník zrušil zákon o dani dědické, darovací a dani z nemovitostí. Dary muzeím a galeriím, které činí vzhledem k nedostatku financí na akviziční činnost hlavní zdroj obohacování sbírek, se staly bezúplatnými příjmy, z nichž je nutno nejen platit daň, ale především jejich

hodnotu nechat ocenit. Koupí bylo v roce 2014 získáno 35 přírůstkových čísel, převážně drobných tisků, v tom dále 20 ks dermoplastických preparátů ptáků a drobných savců, 2 archeologické nálezy a vřetenové litinové schodiště z bývalého cukrovaru v Zákolanech.

Aktualizace údajů v Centrální evidenci sbírek byla provedena v únoru a v květnu 2014. V souladu s novelizovanou vyhláškou č. 272/2000 Sb. bylo do 30. června 2014 do CES doplněno k jednotlivým podsbírkám celkem 504 fotografií. V počtu fotografií se projevila skutečnost, že v době zapsání sbírky do CES ustanovení o počtu fotografií neplatilo a muzeum tudíž zapsalo podsírky tak, jak tehdy existovaly, takže ze všech podsbírek muselo dodat do CES nejméně po 25 fotografiích sbírkových předmětů + 3 fotografie uložení sbírek. Jen pro ilustraci dodávám, že Národní muzeum v Praze ze své Historické sbírky, která má podle CES 199.837 inv. č. a je tedy více než 5x větší než celá sbírka SVMK, dodalo do CES jen 55 fotografií, tedy 10,9% počtu fotografií, které muselo dodat naše muzeum.

Jednotlivé depozitáře spravovali tito muzejní pracovníci: fotografie a negativy – J. Vyšín (4.013 inv. č.); paleontologie, mineralogie, petrografie, botanika, zoologie – L. Krinke (3.787 inv. č.); textil, sklo-porcelán – L. Matoušová (2148 inv. č.); archeologie, kovy-dřevo – K. Drvola (10.926 inv.); výtvarné umění, písemnosti a tisky, numizmatika, mapy a plány, sbírková knihovna, desky a nahrávky - Z. Kuchyňka (13 635 inv. č.); sbírka HS Mayrau – T. Voldráb (228 inv. č.) – do této oborové sbírky jsou v souvislosti s tříděním postupně zapisovány předměty v HS Mayrau, které nebyly předchozím vlastníkem evidovány jako sbírkové předměty.

Ve dnech 2. – 4. června 2014 provedlo Ministerstvo kultury kontrolu dodržování zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, ve znění pozdějších předpisů. V závěru Protokolu o výsledku kontroly č. j. MK 42364/2014 OMG je uvedeno, že kontrolou nebyly zatím zjištěny škody na sbírce způsobené porušováním zákona č. 122/2000 Sb. a zjištěná porušení (např. nezapsání inv. č. Te 1285 do CES, nestažené žaluzie ve stálé expozici) jsou napravitelná.

V roce 2014 byla provedena inventarizace podsírky textil a dokončena inventarizace podsírky numizmatiké. Celkem bylo v roce 2014 zinventarizováno 1997 inv. č. sbírkových předmětů, tj. 5,49% z celkového počtu inv. č. sbírkových předmětů. Pro podsírky mineralogická a petrografická byly zakoupeny archivní krabičky od firmy EMBA, jimiž budou nahrazeny staré a nevhodné obaly, z nichž některé jsou napadeny plísní. Na jejich nákup získalo muzeum z celkové ceny 37.450,- Kč příspěvek z programu ISO D Ministerstva kultury ČR ve výši 18.000,- Kč.

V červnu 2014 byly do depozitářů tisků, výtvarného umění a textilu v 1. patře budovy v Hutské ulici doplněny vnitřní okenní mříže. V depozitářích byla průběžně měřena teplota a vlhkost a kontrolována minimálně jednou týdně. Vhodné klima bylo udržováno s pomocí odvlhčovačů.

Vzhledem k malé kapacitě depozitářů, takže některé sbírky jsou uloženy v pronajatých prostorách, byl připraven projekt rekonstrukce nevyužitých prostor v přízemí budovy hornických šaten v HS Mayrau na depozitáře a projekt na konzervaci těžní věže Mayrau. V červnu 2014 byla podána žádost na získání finančních prostředků z Finančních mechanismů EHP/Norska 2009 – 2014. Náš projekt ale nebyl vybrán k financování.

Náklady na nákup sbírek	36.239,- Kč
Náklady na provoz a údržbu zabezpečovacího zařízení	41.177,- Kč
Náklady na nákup obalů na sbírky	37.450,- Kč
Investiční náklady na instalaci mříží v depozitářích	113.619,- Kč

4. Vlastní badatelská činnost SVMK

Mgr. Karel Drvola se systematicky věnuje mapování historie kladenského muzea a regionálních dějin Kladenska v 19. a 20. století, např. historie městské dopravy v Kladně, období 1. a 2. světové války na Kladensku.

Mgr. Lukáš Krinke prováděl sběr floristických dat a herbářového materiálu z území Kladenska, zejména východní části Džbánu. Dále sledoval stav populací ohrožených a chráněných druhů jako *Gagea bohemica*, *Adonis vernalis*, *Cypripedium calceolus*, *Gentianopsis ciliata* nebo *Gentianella amarella*.

PhDr. Zdeněk Kuchyňka pokračoval ve sbírání dokladů o adventních a vánočních zvycích na Kladensku ve 20. století.

MgA. Tomáš Voldráb dokumentoval zanikající objekty průmyslové architektury.

5. Využití muzejních fondů badateli

Z muzejních fondů je hlavně využívána sbírková knihovna, sbírky fotografií, písemností a tisků. Za rok 2014 eviduje SVMK 28 badatelských návštěv, které prezenčně využily muzejních fondů.

Ze sbírek SVMK bylo zapůjčeno 6 sbírkových předmětů ZŠ a MŠ Jiráskova v Kladně – Švermově na výstavu 100. výročí školy v Motyčíně.

Z 28 badatelských dotazů připomínáme např. Mapy k tématu *Proměna Rozdělova v 1. pol. 20. stol.*; listiny k tématu *Hradiště Budeč, rotunda sv. Petra a Pavla – raný středověk až současnost*; hledání informací o ČSSD z let 1990-1995; *Dokumentace archeologických nálezů z Tuchlovic, Srb a Kamenných Žehrovic z doby laténské a římské. Dokumentace archeologických pragensii ze SVMK*; vypracování zprávy o incidentech ustupující německé armády pro připravovanou knihu *Krvavé jaro* (zejména válečný zločin příslušníků SS v Zákolanech 8. 5. 1945); Táňa Václavíková z Vojenského historického muzea v italském Roveretu (Museo Storico Italiano della Guerra) – zodpovězení dotazu a předání fotografie pro publikaci mapující osudy vystěhovalců z Tretina v Čechách a na Moravě v letech 1. světové války; kladenské gymnázium - vypracovaný badatelský dotaz na školní projekt *Kladensko a SNP* vzešlý ze slovenského Muzea SNP v Banské Bystrici (Jan Šverma); vyhledání a poskytnutí fotografií z přelomových let 1918 – 1920 a 1948 pro knihu Magistrátu města Kladna *Zrcadlo času*.

6. Vzdělávací a publikační činnost

Přednášky (mimo ty, které jsou uvedeny v bodě 9)

Mgr. Lukáš Krinke

1. Chráněná území Kladenska
SVMK (pro ZŠ Tuchlovice)	14. 4. 2014
2. Chráněná území Kladenska
SVMK (pro ZŠ Tuchlovice)	16. 4. 2014

Mgr. Lukáš Krinke byl v roce 2014 předsedou hodnotící komise pro obor Ochrana a tvorba životního prostředí v rámci krajského kola Středoškolské odborné činnosti (SOČ), které se uskutečnilo 29. dubna 2014.

Karel Drvola, Jaroslav Vyšín

Beseda <i>Sametová revoluce 1989 v Kladně</i>	SVMK	25. 11. 2014
---	------	--------------

- v rámci projektu Příběhy bezpráví pro ZŠ

PhDr. Zdeněk Kuchyňka

1. Pravidelné přednášky a semináře Kladenské univerzity třetího věku obor: Toulky českou historií
Regionální dějiny Kladenska
II. ročník leden – červen 2014 11 přednášek
I. ročník leden – červen 2014 11 přednášek
II. ročník září – prosinec 2014 7 přednášek
2. Barokní poutní místa
SVMK (pro Klub důchodců Kladno) 15. 1. 2014
3. Výtvarné umění na Kladensku
SOŠ a SOU Kladno U Hvězdy 24. 11. 2014
4. Adventní a vánoční zvyky na Kladensku a Slánsku
SVMK (pro Klub důchodců Kladno) 10. 12. 2014

PhDr. Zdeněk Kuchyňka byl v roce 2014 členem poroty mezinárodní vědomostní soutěže Lidice pro 21. století, vyhlašované Památkem Lidice a Vojenským historickým ústavem pod záštitou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Publikace muzea

K zářijové Národní svatováclavské pouti na Budeč SVMK vydalo 31. číslo **Posla z Budče, Almanachu poutníků na staroslavnou Budeč**. Kladno 2014, 64 s., ISBN 978-80-904728-7-7 (náklad 300 výtisků). Almanach redigoval Z. Kuchyňka. Z obsahu: *Karel Drvola*: Keltské oppidum Stradonice a slovanské hradiště Libušín pohledem kladenského hodináře, zlatníka a numismatika Eduarda Lorbera • *Hynek Fridrich*: Zapomenutá dcera kladenského pána: Kateřina Grizelda Žďárská ze Žďáru • *Vladimír Černý*: 130 let školy pod Budčí v Zákolanech • *Jaroslav Vykouk*: Místa posledního spočinutí v Kladně 2 • *Zdeněk Višek*: Český koutek v Kladsku • *Zdeněk Kuchyňka*: Dvě architektonické prohry v Kladně • Z nové literatury.

Dále muzeum vydalo knihu Jiřího Štěpánka **Králové ledu kladenského. Hokejové legendy vzpomínají...** Kladno 2014, 128 s. ISBN 978-80-904728-8-4 (náklad 600 výtisků).

SVMK se finančně podílelo na vydání 31. čísla Středočeského vlastivědného sborníku, vydávaného Středočeským muzeem v Roztokách u Prahy, v jehož redakční radě je PhDr. Zdeněk Kuchyňka. Všechny publikace jsou nabízeny i prostřednictvím elektronického obchodu na internetových stránkách muzea.

Bibliografie pracovníků SVMK

DRVOLA, Karel: *Kladno – město autobusů. Dějiny kladenské městské a příměstské dopravy od počátku až do roku 1953*. Středočeský vlastivědný sborník č. 32, 2014, s. 62-85

DRVOLA, Karel: *Keltské oppidum Stradonice a slovanské hradiště Libušín pohledem kladenského hodináře, zlatníka a numismatika Eduarda Lorbera*. Posel z Budče 2014, č. 31, s. 2-23

DRVOLA, Karel: *První světová válka na Kladensku*. Kladenský deník, roč. 17, č. 169 – 175, 22. 7. - 29. 7. 2014, s. 3 (sedmidílný seriál)

DRVOLA, Karel - DOLEŽAL, Michal: *Výjimečný člověk Josef Šindelář se z Kladna musel odstěhovat v roce 1951*. Kladenský deník roč. 17, č. 92, 18. 4. 2014, s. 2

KUCHYŇKA, Zdeněk: *Martinicové a Žďársčtí. Dva spřízněné rody Kladenska a Slánska*. Středočeský vlastivědný sborník č. 32, 2014, s. 8-29

KUCHYŇKA, Zdeněk: Dvě architektonické prohry v Kladně. *Posel z Budče*, Kladno 2014, č. 31, s. 65-67

KUCHYŇKA, Zdeněk: Kazatelna v budečské rotundě. *Posel z Budče*, Kladno 2014, č. 31, s. 72

KUCHYŇKA, Zdeněk: Z nové literatury. *Posel z Budče*, Kladno 2014, č. 31, s. 77-80

KUCHYŇKA, Zdeněk. *Jak Středočeský kraj přebíral Hornický skanzen Mayrau*. Hornický zpravodaj č. 3, 2014, s. 19-21

KUCHYŇKA, Zdeněk: *Ulice Marie Majerové*. Kladno č. 1, 2014, s. 6

KUCHYŇKA, Zdeněk: *Štechova ulice*. Kladno č. 2, 2014, s. 10

KUCHYŇKA, Zdeněk: *Ulice Bohumila Hrabala*. Kladno č. 3, 2014, s. 10

KUCHYŇKA, Zdeněk: *Ctiborova ulice*. Kladno č. 4, 2014, s. 10

KUCHYŇKA, Zdeněk: *Ulice Antonína Dvořáka*. Kladno č. 5, 2014, s. 10

KUCHYŇKA, Zdeněk: *Zaniklé korzo našich dědečků a babiček*. Kladno č. 7-8, 2014, s. 16

KUCHYŇKA, Zdeněk: *Trojanova ulice*. Kladno č. 7-8, 2014, s. 27

KUCHYŇKA, Zdeněk: *Václavské náměstí*. Kladno č. 9, 2014, s. 17

KUCHYŇKA, Zdeněk: *Třebízského ulice*. Kladno č. 10, 2014, s. 17

KUCHYŇKA, Zdeněk: *Tylova ulice*. Kladno č. 11, 2014, s. 14

KUCHYŇKA, Zdeněk: *Štulcova ulice*. Kladno č. 12, 2014, s. 12

ŠTĚPÁNEK, Jiří: *Králové ledu kladenského*. Kladno 2014

ŠTĚPÁNEK, Jiří: *Ulice Fr.Kloze*. Kladno č. 6, 2014, s. 10

VOLDRÁB, Tomáš: *Restaurování pomníku Engerth dokončeno*. Hornický zpravodaj č. 4, 2014, s. 40.

Náklady na vydání publikací
Výnosy z prodeje publikací

94.099,-- Kč
90.782,-- Kč

7. Restaurátorské a konzervátorské práce

V konzervátorské dílně pracoval Jaroslav Vyšín (dřevo, kovy, keramika z archeologických nálezů, fotodokumentace). V roce 2014 byl preventivně ošetřen a konzervován těžní stroj Ringhoffer z roku 1905, Ruston 1905 a elektrický těžní stroj Škoda z roku 1932 novým konzervačním olejem USTA. Dále bylo konzervováno 52 mincí z podsbírký numizmatická. Podle potřeby byly průběžně ošetřovány přírůstky a sbírkové předměty na výstavy. V roce 2014 byla dodavatelsky restaurována elektrická důlní lokomotiva Siemens Halske. Restaurování provedl Ing. Jan Palas.

Nákup materiálu na konzervování
Náklady na restaurování

4.254,-- Kč
42.000,-- Kč

8. Stálé expozice, krátkodobé výstavy a akce

V budově muzea byly přístupné tři části stálé historické expozice - Pravěk Kladenska, Od tvrzí k baroknímu zámku a Od městečka ke královskému hornímu městu.

Pobočka muzea Hornický skanzen Mayrau ve Vinařicích nabídla návštěvníkům dva okruhy, při nichž se mohli seznámit s pracovním dnem horníků a projít cestou, kterou každý den horníci pracující pod zemí absolvovali. Kromě expozic báňského záchranářství a měřičtví, výstavy děl sochaře Ladislava Nováka a štolý je nepochybně nejatraktivnější

soubor tří historických těžních strojů: parní stroje Ringhoffer z roku 1905 a Mag Ruston systému Koeppe z roku 1905 a elektrický těžní stroj Škoda z roku 1932. Děti mají možnost si vyzkoušet industriální dětské hřiště vybudované v roce 2010 podle návrhu výtvarnice Lenky Klodové.

Další pobočku Objekt stálého lehkého opevnění vz. 37 typu A-200 zabudovaný do tělesa komunikace č. III/2015 vedoucí mezi obcemi Dolní Bezděkov a Bratronice s výstavou dokumentů týkajících se tzv. Pražské čáry zpřístupňuje návštěvníkům nájemce objektu Radan Lášek.

Součástí prohlídkového okruhu v kladenském zámku, který provozuje město Kladno, zůstaly expozice Štola a kaple sv. Vavřince, v nichž jsou vystaveny sbírkové předměty SVMK, které byly městu dlouhodobě zapůjčeny.

V roce 2014 SVMK nabídlo návštěvníkům v budově muzea 10 nových krátkodobých výstav:

Výsledky fotosoutěže Kladno a jeho pozapomenutá zákoutí 17. 1. – 9. 3. 2014

- 9. ročník výstavy vybraných snímků zaslanych do fotosoutěže Příroda Kladenska. *Kurátor Jaroslav Vyšín.*

Od masopustu do čarodějnic 21. 2. – 18. 5. 2014

- Lidové tradice na Kladensku a Slánsku kdysi a dnes. *Kurátor Zdeněk Kuchyňka.*

Kladno ve stínu hákového kříže 14. 3. – 11. 5. 2014

- Výstava k 75. výročí okupace Československa nacisty. *Kurátor Karel Drvola.*

Václav Frolík – Tváře a jazz 15. 5. – 10. 8. 2014

- Obrazy známého regionálního výtvarníka. *Kurátor Zdeněk Kuchyňka.*

Pytláci a pytláctví 30. 5. – 31. 8. 2014

- Připomínka jednoho z fenoménů nejen dob minulých. *Kurátor Karel Drvola.*

Hledání ztraceného času VI. Křivoklát 17. 8. – 21. 9. 2014

- Výstava výtvarných prací vzniklých na kursech NG, pořádaných ve stopách krajinářského ateliéru Julia Mařáka. *Kurátor Monika Sybolová, NG Praha.*

Kde se pivo vaří... Sládek a alchymista Otakar Zachar 13. 9. – 9. 11. 2014

- Výstava o významné osobnosti počátku 20. století nejen pro Kladno. *Kurátoři Zdeněk Kuchyňka, Jiří Mika, Robin Tesárek (ve spolupráci s Halda z. s.).*

Čím se baví senioři ve volném čase 26. 9. – 30. 11. 2014

- Výstava výsledků fotosoutěží a výrobků vzniklých pod hlavičkou Krajské rady Svazu důchodců ČR, o.s. Středočeského kraje. *Kurátor Ivana Zágnerová.*

Kladenský led – 90 let 14. 11. 2014 – 8. 2. 2015

- Výstava k jubileu sportu, který Kladno proslavil ve světě. *Kurátoři Jiří Štěpánek a Jaroslav Vyšín.*

Papírové betlémy 5. 12. 2014 – 1. 2. 2015

- Papírové betlémy včetně těch nejznámějších 3D betlémů Vojtěcha Kubašty od soukromých sběratelů i ze sbírek SVMK. *Kurátor Zdeněk Kuchyňka.*

V Hornickém skanzenu Mayrau bylo v roce 2014 uspořádáno 5 nových krátkodobých výstav:

Jaro 21. 3. – 20. 6. 2014

Tematická výstava dětských výtvarných prací ze ZŠ a MŠ z Kladna byla instalována v hornickém domku a doplněna o výtvarnou dílnu. *Kurátor Dominika Havlová.*

Jindřich Modráček 28. 4 – 10. 8. 2014

Výstava obrazů. *Kurátor Dominika Havlová.*

Výstava 140 let dolu Mayrau a 20 let Hornického skanzenu Mayrau 24. 8. 2014 – 30. 4. 2015

Výstava k 140. výročí dolu Mayrau a k 20. výročí vzniku skanzenu. *Kurátor Tomáš Voldráb.*

Vánoce 30. 11. 2014 – 11. 1. 2015

Tematická výstava dětských výtvarných prací ze ZŠ a MŠ z Kladna byla instalována v hornickém domku a doplněna o výtvarnou dílnu. *Kurátor Dominika Havlová.*

Mgr. Karel Drvola připravil textovou část výstavy **Muzeum v říji (Z historie myslivosti)** konané 16. 10. 2014 - 18. 1. 2015 v Regionálním muzeu v Chrudimi.

V květnu 2014 SVMK spolu s komisí Rady města Kladna pro životní prostředí vyhlásilo fotografickou soutěž Příroda v Kladně – Kladno v přírodě. Do uzávěrky soutěže 15. listopadu 2014 došlo na adresu muzea 217 fotografií od 31 autorů a 3 kolektivů. Odborná porota složená z profesionálních fotografů a zástupců pořádajících organizací (Tomáš Lébr, Vladislav Jadwyszczok, Jaroslav Vyšín) vybrala tři vítěze v každé z kategorií. Vyhlášení vítězů a vernisáž výstavy došlých fotografií se uskutečnily až 5. února 2015.

Budova Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně

Kromě přípravy výstav, akcí na Budči a školních programů, o nichž píšeme jinde, připravili pracovníci muzea v jeho kladenské budově na 28. října program ke **Dni Středočeského kraje**, který byl tematicky spojen s výstavou Kde se pivo vaří... Sládek a alchymista Otakar Zachar. Úkolem návštěvníků bylo na základě nápovědí získat 11 žetonů - korunkových uzávěrů od pivních lahví označených čísly, za něž si po překontrolování u šatny mohli vybrat některou z cen, které věnoval Středočeský kraj, Česká průmyslová zdravotní pojišťovna a naše muzeum. Získání některých žetonů vyžadovalo od účastníků značnou dávku odvahy, protože to například znamenalo vypít některý z lektvarů připravených v Dílně alchymistově. Ve výtvarné alchymistické dílně bylo možno si vyrobit obrázky s použitím olejových barev na vodní hladině. Řadu „kouzel“ předvedli "alchymisté" ze slánského gymnázia pracující pod názvem Laborky.cz. Například ukázali, jak lze smícháním dvou čirých roztoků vyrobit "zlato" nebo vytvořit chemické světlo, které vydrží svítit 24 hodin. Celodenní program uzavřela zajímavá přednáška PhDr. Josefa Dolejšího o Otokaru Zacharovi a alchymii, při níž měli návštěvníci možnost uvidět tzv. Hermův roh, tedy pravou alchymistickou křivuli. Dr. Dolejší mimo jiné zdůraznil, že alchymistům nešlo a nejde pouze o transformaci předmětů (např. olova ve zlato), ale i o vnitřní přeměnu sebe samých.

Hornický skanzen Mayrau ve Vinařicích

V Hornickém skanzenu Mayrau byl celý rok ve znamení **oslav 140 let dolu Mayrau a 20 let hornického skanzenu**. Akce k tomuto výročí, na něž muzeum získalo grant z Fondu kultury a památkové péče Středočeského kraje, začaly 30. dubna. **Pálení čarodějnic** tento den přilákalo mnoho návštěvníku zejména programem, který v neopakovatelné atmosféře setmělého dolu nabídl večerní koncert, vystoupení kouzelníka, ukázky práce vězeňských psovodů, opékání špekáčků a další aktivity nejen pro rodiny s dětmi. A samozřejmě také zapálení tradiční „čarodějnické“ hranice. V rámci **festivalu Muzejních nocí** 25. května návštěvníky čekaly večerní prohlídky dolu doplněné divadelním představením Fe-érie o Kladně v podání známého kladenského amatérského divadla V.A.D. V kovárně si mohli návštěvníci pod dohledem kovářů vyzkoušet toto řemeslo.

V rámci **Dne Děti** byl **30. května** pro zájemce z mateřských a základních škol připraven dětský program.

V předvečer výročí vyhlazení Lidic německými nacisty se **7. června** u pomníčků v Hornickém skanzenu Mayrau uskutečnila **pietní vzpomínka na horníky z Lidic**, které nacisté před 42 lety popravili.

Oslavy vyvrcholily 23. srpna programem, při němž byla zahájena výstava 140 let dolu Mayrau a **20 let Hornického skanzenu Mayrau** mapující osudy dolu a jeho proměnu v hornický skanzen. Zároveň se uskutečnilo už 4. setkání sběratelů historických automobilů a motocyklů, včetně vojenské techniky. Připraveny byly i doprovodné programy pro rodiny s dětmi. Všechny programy byly realizovány pracovníky Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně, p. o. ve spolupráci se členy Klubu přátel hornických tradic o. s. Kladno, jenž sdružuje především bývalé horníky, kteří svými zkušenostmi oživují prohlídky a pomáhají tak uchovávat hornické tradice tohoto kdysi tak významného kamenouhelného revíru.

Jednou z nejvýznamnějších celoročních akcí byly oslavy **Dne horníků**, uspořádané **13. září** ve spolupráci s Klubem přátel hornických tradic Kladno, o. s. Hlavní atrakcí, jíž oslavy začaly, byl příjezd osobního vlaku z Prahy – hlavního nádraží přes Prokopské údolí – Hostivice – Kladno a Kladno-Dubí. Pro velký zájem o tuto první jízdu po upravené vlečce musely být místo dvou rychlíkových vozů zařazeny tři. Obnova vlečky a jízda prvního vlaku se uskutečnily ve spolupráci Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně, p. o., Kladenské dopravní a strojní s. r. o. a Muzea dopravní techniky Slaný, které nabídlo zájemcům projížďku historickým autobusem Škoda 706 RTO.

Program **S lampou do podzemí 16. listopadu** nabídl především dětským návštěvníkům možnost vyrobit si vlastnoručně lampičku, s níž se pak vydali do strašidelného podzemí dolu Mayrau hledat poklad.

V prosinci se pak dvakrát uskutečnily **Čertoviny**, pořádané **30. listopadu** pro dětské návštěvníky, spojené s mikulášskou nadílkou a ukázkami práce kovářů v kovárně bývalého dolu Mayrau. A **5. prosince** se pak **Čertoviny** konaly pro předem objednané školy.

Národní kulturní památka Budeč

Na základě dohody s Římskokatolickou farností v Roztokách u Prahy zajišťovalo SVMK i v roce 2014 průvodcovskou službu na národní kulturní památce Budeč u Zákolan, a to každý víkend od konce května do konce září a o svátcích 5. a 6. července 2014. SVMK se dále spolupodílelo na uspořádání 25. národní svatováclavské pouti na Budeč 27. září 2014. Ve spolupráci s obcí Zákolany uspořádalo muzeum 28. září 2014 na Budči **Svatováclavské slavnosti** s ukázkami dobových řemesel, historickým šermem skupiny Thorax z Kladna, divadlem D 21 z Prahy, které sehrálo pohádku O pejskovi a kočičce a soubor Regii Caroli regis předvedl živé obrazy z legend o sv. Václavu.

Bunkr Pražské čáry A4/51 Bratronice

Tuto památku vojenské historie zpřístupňuje Radan Lášek v rámci návštěvních dnů muzejních pevnostních objektů z let 1936-38 ve středních Čechách od konce května do 28. října. V roce 2014 byl upraven prostor zbouraného sousedního objektu A4/50 a osazen informační tabulí.

Podrobnosti o jednotlivých výstavách a akcích včetně obrazové dokumentace jsou na internetových stránkách muzea www.omk.cz a Hornického skanzenu Mayrau ve Vinařicích mayrau.omk.cz.

Muzejní výstavy, vernisáže, přednášky, Bio Orion a další akce včetně programů pro školy v budově muzea v Kladně navštívilo za rok 2014 celkem **4.839 návštěvníků** (120,22% návštěvnosti za rok 2013). Budeč navštívilo jednotlivě i ve skupinách **3.132**

návštěvníků (121,25% návštěvnosti za rok 2013), kteří využili nabízených průvodcovských služeb, nově převzatý objekt opevnění tzv. Pražské čáry u Bratronic **428 návštěvníků** (158,52% návštěvnosti za rok 2013) a Hornický skanzen Mayrau ve Vinařicích **10.545 návštěvníků** (111,9% návštěvnosti za rok 2013). Celková návštěvnost SVMK **18.944 návštěvníků** je o 16,2% vyšší než v roce 2013.

Vývoj návštěvnosti SVMK v letech 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
SVMK Huťská	4 590	6 296	3 980	4 025	4 839	23 730
HS Mayrau	7 989	11 233	10 900	9 242	10 545	50 091
NKP Budeč	2 541	3 011	2 381	2 583	3 132	13 648
LTO Bratronice	0	0	113	270	428	811
Celkem	15 120	20 540	17 374	16 302	18 944	88 280
z toho neplaticí	3 048 (20,15%)	4 418 (21,5%)	5 507 (31,69%)	4 359 (26,73)	6 034 (31,85%)	23 366 (26,4%)

Příjmy ze vstupného

393.675,00 Kč

9. Vzdělávací programy a další aktivity pro školy

V souladu se Strategickým marketingovým plánem se SVMK soustředilo na práci se školami. Školám byly nabízeny dopolední vzdělávací programy s dílnami: Cesta do pravěku, Cesta do středověku, Cesta do 19. století, Projdi se Kladnem, Kladno za Protektorátu Čechy a Morava. Školních programů se zúčastnilo 887 školáků a pedagogů. Navíc byl připravený interaktivní kout a doprovodný program pro školy k výstavě Pytláci a pytláctví, pracovní list k výstavě Kladno ve stínu hákového kříže, koutek ve výstavě Kde se pivo vaří, doprovodný program a dílna k výstavě Betlémy z papíru. Pracovní listy jsou k dispozici i pro školní výpravy na Budeč.

Pro veřejnost uspořádalo muzeum 10 přednášek a besed:

Příběhy velké lásky a zbožnosti aneb Prostor mezi humanistickým a barokním kronikářstvím (o Beckovského Poselkyni starých příběhův českých a Hájkově Kronice české)	30. 1. 2014
PhDr. Miloš Sládek	PNP a Katolická teologická fakulta UK Praha
Vzpomínky na Vladimíra Boudníka	27. 2. 2014
Prof. Aleš Veselý	Praha
Antonín Hudeček a Okoř	27. 3. 2014
Monika Sybolová	NG Praha
Ani o hadech, ani o štírech, nýbrž o květeně Kačáku	24. 4. 2014
Mgr. Lukáš Krinke	SVM Kladno
Co daly kladenské hutě světu? A co svět dal jim...?	22. 5. 2014
Mgr. Jiří Kovařík	Kladno
Kladensko za 1. světové války	12. 6. 2014
Mgr. Karel Drvola	SVM Kladno
Autorské čtení s besedou	18. 9. 2014

PhDr. Vlastimil Vondruška, CSc.	Doksy
MUDr. Jaroslav Hruška aneb konflikt s dobou	2. 10. 2014
Jaroslav Vykouk	Kladno
Brouci jako koníček	20. 11. 2014
Entomos (kladenská entomologická společnost)	
O dění na Tuchlovickém potoce v posledních 11 000 letech (archeologie, vegetace, krajina)	11. 12. 2014
Mgr. Petr Pokorný, Ph.D.	Centrum pro teoretická studia

Ve spolupráci se skautským střediskem Orion Kladno nabídlo muzeum veřejnosti devět cestopisných promítání (někteří přednášející uvedeni skautskými jmény):

Nový Zéland – příběh křehkého ekosystému	Mgr. Lucie Černá	14. 1. 2014
Vodácké toulky 2013	Šedý Vlč	11. 2. 2014
Mexico mnoha tváří	Kutil	11. 3. 2014
Za kolibříky do Kostariky	Dr. Zdeněk Souček	8. 4. 2014
Kamerun	Barbora Landová	13. 5. 2014
Špicberky	Iva Pitelková	14. 10. 2014
Maroko – přes vrcholky a sedla Vysokého atlasu	MUDr. J. Pokorný	11. 11. 2014
Africká odysea – na tahu s černými čápy	Dr. František Pojer	9. 12. 2014

10. Propagace činnosti muzea

SVMK se v roce 2014 prezentovalo prostřednictvím plakátů vylepovaných v Kladně na reklamních plochách a v autobusech MHD, ve Věstníku Asociace muzeí a galerií, inzerátů v inzertním měsíčníku Kamelot, dále prostřednictvím letáků se čtvrtletním programem. SVMK a HS Mayrau má dynamické internetové stránky, www.omk.cz a mayrau.omk.cz, prezentuje se na sociální síti Facebook, prostřednictvím médií Kladno 2014, Kladenský deník, MF, Českého rozhlasu a Radia Relax, na stránkách www.pruvodce.com, na portálech www.kdykde.cz, www.infocesko.cz, www.kamsdetmi.cz, www.kladendar.cz a dalších. Informace o SVMK jsou také k dispozici v Pražské informační službě, v Infocentrech v Kladně a ve Slaném. Muzeum prodává turistické známky, turistické vizitky, turistické magnetky, turistické karty Cesty ke hvězdám, pohlednice a další propagační předměty.

Díky dynamickým internetovým stránkám SVMK a HS Mayrau byly informace průběžně aktualizovány a doplňovány.

Provoz a údržba internetových stránek	12.000,-- Kč
Náklady na propagaci (tisk a výlep plakátů, inzerce)	131.176,35 Kč
Výnosy z prodeje propagačních předmětů	36.409,-- Kč

11. Účast na konferencích, seminářích a školeních, další vzdělávání

Pracovníci SVMK se v roce 2014 zúčastnili následujících kolokvií, seminářů a školení:

Seminář Akcese a deakcese muzejních sbírek	20. 6. 2014
Zdeněk Kuchyňka	Židovské muzeum v Praze
Příspěvek Jak občanský zákoník zrušil staletý způsob obohacování muzejních sbírek	

Konference paměťové instituce a legislativa

14. 10. 2014

Zdeněk Kuchyňka

Národní archiv Praha

Příspěvek Nový občanský zákoník a dary muzeím a galeriím

VIII. celorepublikové kolokvium Muzeum a proměny společnosti 4.-5. 11. 2014

Zdeněk Kuchyňka

AMG Brno

Příspěvek: Legislativa a muzea aneb Dopad legislativních změn na muzejní praxi a úsilí AMG o řešení problémů

Karel Drvola

Příspěvek: Kladenské muzejní spolky a Sládečkovovo městské muzeum

Tomáš Voldráb

Příspěvek: Důl Mayrau a Klub přátel hornických tradic Kladno, o. s.

VII. ročník historické konference *Bílá místa historie - Slaný a Slánsko ve XX. století*

8. 11. 2014

Městské centrum Grand ve Slaném

Zdeněk Kuchyňka, Karel Drvola

Náklady na školení a semináře (bez cestovného)**1.149,40 Kč****12. Pořádání studijní knihovny, nákup knih a časopisů**

V roce 2014 pokračovaly práce na uspořádání studijní knihovny a převod katalogů do elektronické podoby. Nově zkatologizováno bylo 436 kusů časopisů a 149 kusů knih. V současné době je v elektronickém katalogu 11.884 knih. Katalog seriálových publikací je veden na kartách, z nichž bylo do elektronické podoby zatím převedeno 13.859 knihovnických jednotek.

V roce 2014 přibylo koupí nebo darem do studijní knihovny 553 knihovnických jednotek. Nakupovány jsou zejména encyklopedické tituly, knihy z oboru etnografie, historie, archeologie, přírodní vědy a tituly týkající se kladenského regionu (např. regionální historie, vlastivěda atd.). Pokračuje se v nákupu základních odborných časopisů, jejichž souvislé řady už ve studijní knihovně byly (Český časopis historický, Archeologické rozhledy, Památky archeologické, Časopis a Sborník národního muzea - řady historie, literární historie, přírodní vědy, Časopis Matice moravské, Český lid, Muzejní a vlastivědná práce, Severočeskou přírodou, Numismatické listy, Zprávy památkové péče, Slánský obzor, Středočeský vlastivědný sborník, Kralupský vlastivědný sborník, Soudobé dějiny). Pokračuje se rovněž v odběru časopisu Příroda (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR) výměnou za námi vydávaný almanach Posel z Budče. Do knihovny muzea jsou také bezplatně zasílána regionální periodika obcí (Naše město Stochov, Buštěhradský zpravodaj, Hostouňský zpravodaj, Žilinské listy, Zpravodaj Slánského Jazz klubu).

Pracovníci SVMK a badatelé si z knihovny vypůjčili 226 knih a časopisů.

Náklady na nákup knih a časopisů**13.587,-- Kč****13. Fotografická dokumentace**

J. Vyšín průběžně prováděl fotodokumentaci akcí SVMK. Z digitálních fotografií jednotlivých akcí je prováděn výběr cca 10 snímků, které jsou převedeny do hmotné podoby a zakládány do alb spolu s plakáty k akcím. V souvislosti s inventarizací a doplněním fotografií do CES provedl fotodokumentaci vybraných sbírkových předmětů a

ta byla rovněž připojena ke kartám v programu Bach. Data jsou zálohována na zálohovacím serveru, externích discích a na DVD.

14. Modernizace výpočetní techniky

V roce 2014 byly pro muzeum v Kladně zakoupeny 2 nové počítače, jimiž byly nahrazeny dva zastaralé a neopravitelné.

Náklady na hardware	32.924,-- Kč
Náklady na software	37.920,54 Kč
Připojení na Internet 1-12/2014	4.749,60 Kč

15. Opravy a udržování

V roce 2014 probíhaly plánované i neplánované opravy nemovitostí a dalšího majetku, s nímž muzeum hospodaří. V HS Mayrau byly největší náklady na opravy a udržování vynaloženy na přípravu projektové dokumentace konzervace a zajištění těžní věže Mayrau v souvislosti s přípravou žádosti pro tzv. Norské fondy, zaměření budovy čp. 137 pro potřeby chystaných oprav, oprava oken na budově čp. 137, celoroční údržba železniční vlečky a restaurování elektrické důlní lokomotivy Siemens. V objektu lehkého opevnění u Bratronice byly provedeny sanační práce týkající se izolace proti pronikání vody.

Náklady na opravy a udržování	631.653,21 Kč
Vrácené nájemné HS Mayrau určené na opravy	555.867,-- Kč
Příspěvek kraje na udržovací práce na vlečce Mayrau	70.906,-- Kč

16. Provozní náklady SVMK

Z provozních nákladů SVMK činí nejvýznamnější položky mzdové + ostatní osobní náklady ve výši **5.298.428,- Kč** (z toho 4.164.876,- na platy a 1.133.552,- Kč na dohody o pracovních činnostech a dohody o provedení práce), zákonné sociální pojištění **1.696.666,34 Kč**, zákonné sociální náklady (příděl 1% z objemu mzdových prostředků do FKSP + příspěvek na stravování) **119.344,76 Kč**. Průměrný plat pracovníka SVMK v roce 2014 činil **23.293,- Kč** a stejně jako v předchozích letech byl hluboko pod celostátně statisticky zjišťovanou průměrnou mzdou (dle údajů ČSÚ za 3. čtvrtletí 2014 činila průměrná mzda 26.120,- Kč).

Z dalších položek neuvedených v předchozí části výroční zprávy uvádíme odpisy hmotného a nehmotného investičního majetku **545.869,- Kč**, náklady na elektřinu, vodné a stočné a na dodávky tepla **853.910,36 Kč** (což bylo o 2,3% méně než v předchozím roce), náklady na ostrahu HS Mayrau **495.240,- Kč**. Bankovní poplatky činily **9.867,- Kč**, úroky vynesly pouze **2,66 Kč** (tedy 26,23% předchozího roku). Pojištění majetku Středočeského kraje spravovaného SVMK a pojištění odpovědnosti zaměstnavatele činilo **27.364,25,- Kč**.

Veškerý provoz SVMK byl veden snahou po maximální úspornosti, aby byl dostatek prostředků na plnění hlavních úkolů, tj. na správu a ochranu sbírek a jejich zpřístupnění a prezentaci veřejnosti i na odbornou a publikační činnost pracovníků muzea.

Přehled celkových nákladů a výnosů SVMK za rok 2014

ÚČET	TEXT	NÁKLADY	VÝNOSY
501	Spotřeba materiálu	315 365,42	
502	Spotřeba energie	853 910,36	
504	Prodané zboží	103 406,99	
507	Aktivace oběžného majetku	-37 519,00	
511	Opravy a udržování	673 653,21	
512	Cestovné	23 177,87	
513	Náklady na reprezentaci	20 490,00	
518	Ostatní služby	1 358 524,46	
521	Mzdové náklady	5 298 428,00	
524	Zákonné sociální pojištění	1 696 666,34	
525	Jiné sociální pojištění	14 035,00	
527	Zákonné sociální náklady	119 344,76	
538	Ostatní daně a poplatky	0	
549	Jiné ostatní náklady	62 787,72	
551	Odpis dlouhodobého majetku	545 869,00	
556	Tvorba a zúčtování opravných položek	-1 856,00	
557	Náklady z vyřazených pohledávek	5 158,00	
558	Náklady z drobného dlouhodob. majetku	47 589,00	
602	Tržby z prodeje služeb		405 975,00
604	Tržby za prodané zboží		127 190,85
648	Zúčtování fondů		5 000,00
649	Jiné ostatní výnosy		745 284,00
662	Úroky		2,66
672	Příspěvky a dotace na provoz		9 924 773,00
	Obraty	11 099 031,13	11 208 225,51
	Zisk		109 194,38

*PhDr. Zdeněk Kuchyňka
ředitel SVMK*